

Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» запровадив нові механізми захисту дітей та жінок від домашнього насильства.

Поняття «домашнє насильство», його види

Домашнє насильство – діяння (дії або бездіяльність) фізичного, сексуального, психологічного або економічного насильства, що вчиняються в сім'ї чи в межах місця проживання або між родичами, або між колишнім чи теперішнім подружжям, або між іншими особами, які спільно проживають (проживали) однією сім'єю, але не перебувають (не перебували) у родинних відносинах чи у шлюбі між собою, незалежно від того, чи проживає (проживала) особа, яка вчинила домашнє насильство, у тому самому місці, що й постраждала особа, а також погрози вчинення таких діянь.

Види домашнього насильства та їх ознаки:

- **фізичне** (заподіяння тілесних ушкоджень, незаконне позбавлення волі, мордування, залишення в небезпеці, ненадання допомоги, заподіяння смерті);
- **сексуальне** (будь-які діяння сексуального характеру, вчинені без згоди особи);
- **психологічне** (словесні образи, погрози, приниження, переслідування, залякування, обмеження волевиявлення особи, контроль у репродуктивній сфері, що спричиняють невпевненість, нездатність захистити себе, шкоду психічному здоров'ю);
- **економічне** (умисне позбавлення житла, їжі, одягу, коштів чи документів, перешкоджання в отриманні лікування, заборона працювати, примушування до праці, заборона навчатися).

На кого поширюється законодавство про запобігання та протидію домашньому насильству?

Незалежно від факту спільного проживання поширюється на таких осіб:

1. подружжя;
2. колишнє подружжя;
3. наречені;
4. мати (батько) або діти одного з подружжя (колишнього подружжя) та інший з подружжя (колишнього подружжя);
5. особи, які спільно проживають (проживали) однією сім'єю, але не перебувають (не перебували) у шлюбі між собою, їхні батьки та діти;
6. особи, які мають спільну дитину (дітей);
7. батьки (мати, батько) і дитина (діти);
8. дід (баба) та онук (онука);
9. прадід (прабаба) та правнук (правнучка);
- 10) вітчим (мачуха) та пасинок (падчерка);
- 11) рідні брати і сестри;
- 12) інші родичі: дядько (тітка) та племінник (племінниця), двоюрідні брати і сестри, двоюрідний дід (баба) та двоюрідний онук (онука);
- 13) діти подружжя, колишнього подружжя, наречених, осіб, які мають спільну дитину (дітей), які не є спільними або всиновленими;
- 14) опікуни, піклувальники, їхні діти та особи, які перебувають (перебували) під опікою, піклуванням;

15) прийомні батьки, батьки-вихователі, патронатні вихователі, їхні діти та прийомні діти, діти-вихованці, діти, які проживають (проживали) в сім'ї патронатного вихователя.

Дія законодавства про запобігання та протидію домашньому насильству поширюється також на інших родичів, інших осіб, які пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки, **за умови спільного проживання**, а також на суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

Які існують заходи щодо протидії насильству?

- **Терміновий заборонний припис** стосовно кривдника (поліцією до 10 днів; лише у випадках домашнього насильства)
- **Обмежувальний припис** стосовно кривдника (судом до 6 місяців; у випадках домашнього насильства)
- **Взяття на профілактичний облік** кривдника та проведення з ним профілактичної роботи (поліцією; у випадках домашнього насильства)
- Направлення кривдника на **проходження програми для кривдників** (судом або за згодою; у випадках домашнього насильства)

Що робити, якщо випадок насильства трапився?

Зверніться для зняття побоїв!

У разі, якщо Ви стали жертвою домашнього фізичного або сексуального насильства навіть якщо у Вас не має видимих ознак ушкоджень (наприклад синців чи подряпин), НЕГАЙНО вирушайте на прийом до лікаря у травмпункт/судово-медичного експерта, щоб своєчасно зафіксувати тілесні ушкодження і визначити ступінь їх тяжкості.

Надалі це допоможе притягнути Вашого кривдника до кримінальної відповідальності.

Для зняття таких пошкоджень можна звернутися до судово-медичної експертизи.

Криворізький міжрайонний відділ судово-медичної експертизи: м.Кривий Ріг, вул.Криворіжсталі, 2Б.

В подальшому висновок експерта буде вагомим доказом у суді.

Складіть письмову заяву про вчинення кримінального правопорушення!

У разі вчинення фізичного або домашнього насильства, бажано НЕГАЙНО звернутись до районного відділення поліції для складання письмової заяви про вчинення кримінального правопорушення, до якого слід додати копію висновку судово-медичного експерта, до якого можна звернутися у разі . У такій заяві слід коротко та чітко описати всі обставини справи. Також письмова заява може бути направлена, як цінний лист з повідомленням про доставку.

Корисні контакти для термінового звернення

- **102** – поліція;
- **103** - швидка допомога;
- **116 123, 0-800-500-335** - Національна гаряча лінія з протидії насильству та торгівлі людьми (ГО “ЛаСтрада”).
-

- **1547** - Всеукраїнська гаряча лінія підтримки потерпілих від насильства (цілодобово)
- **0-800-213-103** – Єдиний контакт-центр безоплатної правової допомоги

Що робити, якщо ви тривалий час страждаєте від насильства, але до поліції ви ще не готові звертатись?

Вам потрібна підтримка і допомога, у тому числі психологічна. Для цього у нас в місті працюють декілька служб.

Куди звертатись за допомогою у м. Кривий Ріг?

- *Департамент у справах сім'ї, молоді та спорту:* пл.Молодіжна, 1;
- *Комітети у справах сім'ї та молоді — при виконкомах районних у місті Кривому Розі рад:*
- *Криворізький центр соціальних служб для сім'ї, дітей і молоді:* 50076, м.Кривий Ріг, вул. Балакіна (Павла Глазового), 4-а ,тел.097-357-71-00;

Юридична допомога

Пам'ятайте, особи, постраждалі від домашнього насильства, мають право на призначення адвоката/юриста за рахунок держави.

Куди звертатись у такому випадку?

Криворізький місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги

- вул.Качалова, 2, тел. (098)040-83-70, (097)-531-97-96; (097)531-65-81
- вул. Героїв АТО, 30, тел. (097)139-88-57;
- вул. Станіслава Конткевича, 37, (067) 276-54-76;
- пр.Перемоги, 33а, тел.067-118-34-90

Особи, які постраждали від домашнього насильства, можуть отримати допомогу юристів для стягнення аліментів, розлучення, розподілу майна, представництва інтересів як потерпілої в кримінальній справі.